

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 143/2020-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou Mgr. Gabrielou Novákovou, A. H. Škultétyho 5, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Pezinok sp. zn. 22 Em 3/2018 z 5. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDACTED] **p r i j í m a** na ďalšie konanie.
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Pezinok sp. zn. 22 Em 3/2018 z 5. novembra 2019 **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 22 Em 3/2018 z 5. novembra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti, jej doplnenia a jej príloh vyplýva, že okresným súdom sa pod sp. zn. 22 Em 3/2018 vedie na základe návrhu oprávneného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „otec maloletého“), konanie o výkon rozhodnutia a to rozsudku okresného súdu sp. zn. 12 P 389/2015 z 23. júna 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 466/2017 z 24. apríla 2018 (ďalej len „rozsudok o úprave styku s maloletým“), ktorým bol upravený styk sťažovateľky ako matky a otca maloletého k ich maloletému synovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „maloletý“), a to proti sťažovateľke v procesnom postavení povinnej.

3. Po podaní návrhu otcom maloletého okresný súd výzvou z 31. júla 2018 vyzval sťažovateľku, aby bezodkladne plnila rozsudok o úprave styku s maloletým a poučil ju, že ak táto výzva zostane bezvýsledná, bude jej udelená pokuta do sumy 1 000 €, a to i opakovane podľa § 382 zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), a že podľa § 383 ods. 1 CMP ak výzva zostane bezvýsledná, okresný súd je oprávnený vyzvať príslušný štátny orgán, aby zastavil výplatu prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (ďalej len „výzva“). Výzvu si sťažovateľka prevzala 4. augusta 2018. Následne okresný súd vykonal pojednávania, a to 2. apríla 2019 a 5. novembra 2019.

4. Okresný súd napadnutým uznesením uložil sťažovateľke pokutu v sume 300 € za neplnenie vykonateľného rozsudku o úprave styku s maloletým. Napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť 24. decembra 2019.

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že okresný súd jej napadnutým uznesením uložil poriadkovú pokutu (správne pokutu v zmysle § 382 ods. 1 CMP, pozn.) napriek skutočnosti, že okresnému súdu „zdokladovala dôvody nerealizácie stykov“ v čase pred doručením výzvy, ktoré sa nemohli uskutočniť z dôvodu zlého zdravotného stavu maloletého. Po doručení výzvy sa styk s otcom maloletého realizoval v stanovených intervaloch. V tomto kontexte sťažovateľka v rozhodnom uvádza: „Z opisu skutkového stavu, z predložených dôkazov ako aj súdneho spisu vyplýva, že okresný súd nevydal uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia, napriek tomu ma vyzval na dobrovoľné plnenie a uložil mi poriadkovú pokutu v sume 300 Eur v rozpore s ustanovením § 382 ods. 1 CMP, nakoľko po doručení výzvy na dobrovoľné plnenie prebiehal styk v súdom určených časových úsekoch, a teda výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti nezostala bezvýsledná. Uložiť pokutu je možné len v prípade, ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, k čomu v danom prípade nedošlo.“

Uvedeným konaním súdu došlo k porušeniu procesného predpisu, ktorý predpokladá vydanie uvedeného uznesenia pred alebo súčasne s úkonmi smerujúcimi k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti.“

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že okresný súd jej nevydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré jej prináležia a ktoré vyplývajú z CMP. Podľa názoru sťažovateľky „dôležitým faktorom“ je skutočnosť, že proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia je podľa § 377 ods. 1 CMP prípustné odvolanie, a teda nevydaním tohto uznesenia sťažovateľka ako povinná nemohla využiť predmetný opravný prostriedok.

7. V doplnení ústavnej sťažnosti zo 6. marca 2020 sťažovateľka uviedla, že ústavnému súdu predkladá uznesenie okresného súdu č. k. 22 Em 3/2018-474 o nariadení výkonu rozsudku o úprave styku s maloletým, ktoré bolo okresným súdom vydané 21. januára 2020, ako aj odvolanie, ktoré proti nemu podala.

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta aj to, že okresný súd jej v napadnutom uznesení nedôvodne „vytkol“, že v dňoch určeného styku maloletého neodovzdala

s platným cestovným pasom, pričom mala mať vedomosť o tom, že maloletý má vycestovať s otcom do Českej republiky.

9. Sťažovateľka argumentuje aj skutočnosťou, že k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo aj v dôsledku skutočnosti, že okresný súd nevyhotovil z výsluchu maloletého, ktorý sa konal počas prerušeného pojednávania 2. apríla 2019, zvukový záznam.

10. *Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom rozhodol:*

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ], narodenej 10.12.1974, bytom [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Pezinok sp. zn. 22Em/3/2018-388 zo dňa 5. novembra 2019 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Pezinok sp. zn. 22Em/3/2018-388 zo dňa 5. novembra 2019 sa zrušuje.

3. Okresný súd Pezinok je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 375,24 € (slovom tristosedemdesiatpäť eur a dvadsaťštyri centov) na účet jej právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

11. *Sťažovateľka navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia do právoplatnosti rozhodnutia o ústavnej sťažnosti podanej v tejto veci.*

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

15. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

16. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

17. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

18. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

19. Podľa § 122 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody.

20. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu

21. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a zisťoval pritom, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39), všeobecné

náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

22. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie (bod 1 výroku uznesenia).

23. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd následne rozhodne aj o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

III.2 K návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu

24. Ústavný súd pri posudzovaní návrhu sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu predovšetkým zdôrazňuje, že citovaný § 129 zákona o ústavnom súde sa aplikuje len v celkom výnimočných prípadoch. Po preskúmaní návrhu sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka žiadnym spôsobom neodôvodnila svoj návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia, a teda nepreukázala ústavnému súdu splnenie podmienok na odklad vykonateľnosti v zmysle citovaného § 129 zákona o ústavnom súde.

25. Z uvedeného dôvodu ústavný súd návrhu sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu